

A 2016/2017. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

HORVÁT NYELV ÉS IRODALOM

Javítási-értékelési útmutató

SZÖVEGÉRTÉSI FELADATLAP

I.

1/b (1 bod)

2/c ((1 bod)

3/a (1 bod)

4 /a (1 bod)

5/a-c (1 bod)

6/b (1 bod)

7/c (1 bod)

8/a (1 bod)

9/c (1 bod)

10/b (1 bod)

11/c (1 bod)

12. Iscrtavala je bilježnice mnoštvom jabuka, krušaka, šljiva, zanosnih kružića, bobica grožđa, zelenih borića. (1 bod)

13. 1. radnja: uzmite; 2. radnja skuhajte; 3. radnja: donesete

(za potpuno ispravan redosljed 1 bod)

14.

imenice	pridjevi	zamjenice	glagoli	brojevi	prilozi	prijedlozi	veznici	čestice
slučaj dana dlan ključić prošlosti	bezazleni daleke	ovih moj kojim	je stavio ću otvoriti		tiho tako	na		ne

(5 bodova)

(Za svaku pogrešno svrstanu riječ oduzima se po 0,5 bodova.)

15.

prezent	perfekt	aorist	imperfekt	pluskvamperfekt
gleda	odgovorila je	nestade	nagovaraše	bijaše mladovala
futur prvi	infinitiv	futur drugi	kondicional prvi	imperativ
zaboravit ćeš	zaboraviti	budeš prošla	(ne) bih mogla	uđi

5 bodova

(Za svaki ispravan odgovor po 0,5 bodova.)

16.

10., 11., 12. i 13. (Samo za potpuno ispravan odgovor se daje 1 bod.)

17.

apozicija: otoka

pridjevni atribut: rumennoj, ljubičastoj, gibljivim, laganih, velebitske

imenički atribut: para

3 boda (Za svaku pogrešno svrstanu riječ oduzima se po 1 bod.)

18.

jotacija, jednačenje po mjestu tvorbe, jednačenje po zvučnosti (3 boda)

II. SASTAVLJANJE TEKSTA

Tekst analize jednog umjetničkog djela	Sadržaj	20 bodova
	Kompozicija	10 bodova
	Stil	5 bodova
	Jezična pravilnost	8 bodova
	Pravopis	5 bodova
	Urednost rukopisa	2 boda
Praktična pismenost	Sadržaj	10 bodova
	Jezična kakvoća	5 bodova
	Pravopis	4 boda
	Urednost rukopisa	1 bod

Analiza jednog umjetničkog djela

Mogući sadržajni elementi odgovora:

- Matilda Bölcs rođena je 1949. u Sambotelu (Szombathely). Osnovnu školu završila je u Hrvatskom Židanu (Horvátzsidány), a školovanje nastavila u budimpeštanskoj Hrvatskosrpskoj gimnaziji. Nakon završene gimnazije upisuje slavistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta „Eötvös Loránd” u Budimpešti. Nakon stjecanja diplome radi kao profesorica hrvatskog jezika i književnosti. Do umirovljenja radila je kao profesorica na Katedri za hrvatski jezik i književnost Visoke škole „Berzsenyi Dániel” u Sambotelu.

- „Književnim radom Ljudevita Škrapića nastavljena je tradicija gradišćanskohrvatske književne riječi i u mađarskom dijelu Gradišća, a najnoviji plod te književnosti jest zbirka Matilde Bölcs „Jantarska ciesta“. M. Bölcs također 80-ih ulazi u književnost, ali za razliku od Škrapića (koji je tradicionalistički usmjeren), njezino pjesništvo nosi u sebi sva obilježja suvremene poetske riječi. Unosi sasvim nove tonove u književnost gradišćanskih Hrvata, ali i u cjelokupnu književnost Hrvata u Mađarskoj. Dobro je to uočio i Nikola Benčić: *Nije to nikako svakidašnja hrana našega literarnoga žitka, nego zalogaj na svetačnom stolu naše kulture. (...) To nije ono na što smo navikli u zadnji desetljetni s ove strane granice. To je novi, drugačiji put na našem literarnom polju, stazica ka ide kroz divlje rožice, gloginje i trnule, gramlje koje čuva žarka, šarena lipa, po sijenu i žetvenom tegu dušeca polja u našem današnjem, zapušćenom i podivljenom narodnom polju.*“ (I. Blazsetin: Strukture moderniteta u korpusu hrvatskog pjesništva u Mađarskoj, Osijek, 2013.)
- „Dijalektalni pisci, prema tome, nisu oni koji unose elemente dijalekta u književni jezik i time ga obogaćuju, nego oni koji, pošto već postoji normirani književni jezik, pišu na dijalektu, a njihovo djelo ima umjetničku vrijednost i po značenju prelazi okvire regije odnosno dijalekta.“ (Marin Franičević)
- „Tko još može biti orijentir u toj nigdini, štap o koga se možeš osloniti, svjetlo u kmici, tko ti može reći o smislu, kome se tad utječeš? Koga upitati o čovjeku, a koga je Diogen iz Sinope tražio svjetiljkom? *Molitva za človika da človik ostane zvuči kao vapaj raspetog Krista koji moli za mučitelje jer želi – čovjeka.*“ (Stjepan Hranjec: Stiha glas iz Gradišća)
- „Pa ipak, ipak: sa svojim *turmima* i *jačkama*, sa svojim *jazikom*, ova hrvatska manjina još se uvijek ne da! Svjedoči to i M. Bölcs svojim elegičnim ali bremenitim stihom. Ona nije zaglibila u patetičan i kukajući vers nego svježim slikama, mahom zavičajne provenijencije, gotovo »tvrdoglavom« ljubavi potvrđuje taj svoj zavičaj na književnom i prostornom zemljovidu.“ (Đ. Vidmarović: Gradišćanskohrvatske teme

II.)

- „...strpljiva i tiha jadicovka o životu zaboravljenih.“ (N. Benčić)
- „...pratimo lirskog subjekta koji, polazeći od vlastitog egzistencijalnog položaja, neprestano proširuje obzor, sagledavajući sebe u sve širim kontekstima, od Židana preko Gradišća i Srednje Europe pa sve do univerzalnih, općeljudskih razina. Rezultat je takvoga izleta porazan: vrijeme je bešćutno, kaos prijeti, a u općem rasulu i razočaranju više ni zavičaj ne pruža utjehu. Premda izvana sve izgleda mirno i stoljećima nepomično, ustaljene vrijednosti padaju u zaborav i sve je teže naći smisao života jer su ljudi i najviše ideale iznevjerili, prizemljili, obeščastili.“ (I. Blazsetin: (I. Blazsetin: Strukture moderniteta u korpusu hrvatskog pjesništva u Mađarskoj, Osijek, 2013.)

Praktična pismenost

Od učenika se očekuje da opišu navedeni događaj u školi, da navedu važnije elemente/točke tjednog programa, da istaknu posebno one dijelove programa za koji smatraju da su najvažniji te da iznesu svoj osobni doživljaj (o svom sudjelovanju) o toj manifestaciji. Također se očekuje da sastavak ima oblik pisma.